1844. No. 59



LEEUWARDER COURANT.

DINGSDAG den 23 JULIJ.

Ministerie van Binnenlandsche Zaken.
PROVINCIE VRIESLAND.
AANBESTEDING.

Op Vrijdag den 26 Julij des jaars 1844, des morgens ten 10 ure, zal, onder nadere approbatie, door den Heere Staatsraad Gouverneur der provincie *Vriesland*, of, bij deszelfs absentie, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat, in de provincie Vriesland, aan het lokaal van het Gouvernement te Leeuwarden, worden aanbesteed; in *drie* perceelen en vervolgens in massa:

Het maken van elf Bruggen, drie Duikers en drie Brugwachters-Woningen in den Grooten Weg van Sneek *naar de* Lemmer.

Deze aanbesteding zal geschieden bij inschrijving en opbod.

Het Bestek, op hetwelk bovengemelde aanbesteding zal plaats hebben, zal, boven en behalve aan het lokaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, en aan dat van het Gouvernement der provincie Vriesland ter lezing liggen, te 's Gravenhage in de voornaamste Logementen; en voorts op alle zoodanige plaatsen alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaats-werken in gemelde Provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende vier dagen vóór de besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan en voorts nadere informatien te bekomen zijn bij den Hoofd-Ingenieur *A. C. Kros*, te Leeuwarden.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
SCHIMMELPENNINCK VAN DER OIJE.

DE STAATSRAAD, GOUVERNEUR van *Vriesland*, doet te weten, dat de Tentoonstelling van Voorwerpen van Kunst en Nijverheid, door Vriezen vervaardigd, tot en met Zaturdag den 27 Julij voor het publiek geopend zal blijven op de gewone uren van bezigtiging, dat is van 's voormiddags van elf tot twee, en 's namiddags van vier tot zes ure.

Ten einde de handwerkslieden, welke medewerkten tot vervaardiging der aanwezige Voorwerpen, de gelegenheid te geven om van deze Tentoonstelling al dat nut te trekken wat voor hen daarmede wordt beoogd — zal op Zondag den 28 Julij, des voormiddags van half twaalf tot 's avonds ten zes ure, en op Maandag-morgen den 29sten van elf tot twee uren, de Tentoonstelling geheel vrij, zonder eenige betaling, opengesteld worden voor de werklieden en knechten van al de inzenders van goederen, met speciale bepaling, dat zij zullen moeten medebrengen briefjes van hunne meesters, welke verklaren, dat zij bij hen in hunne fabrijken, werkplaatsen of winkels werken, terwijl er niemand beneden de twaalf jaren zal worden toegelaten.

Dat wijders de Weezen uit de Gestichten der verschillende godsdienstige gezindheden te Leeuwarden, onder geleide als gewoonlijk, insgelijks gratis toegang zal worden verleend, en wel op Maandag-namiddag van vier tot zeven uren.

De Staatsraad, Gouverneur der provincie Vriesland,
VAN SIJTZAMA.

De middelprijzen van de *in-* en *uitlandsche Tarwe* en *Rogge*, waarnaar de zetting van den prijs van het *Tarwe-*, *Rogge-* en *Zwitschersbrood* moet worden geregeld, zijn op de markt van Vrijdag den 19 Julij 1844, te *Leeuwarden*, geweest als volgt:

Van de *Tarwe* per mudde . . . . *f* 8,33.
Van de *Rogge* per last . . . . » 166,50.

Leeuwarden, den 22 Julij 1844.

De Staatsraad, Gouverneur van Vriesland,
VAN SIJTZAMA.

DUITSCHLAND.

MUNCHEN, *den* 12 *Julij*. Professor *Gruithuisen* zegt over het weder bij het begin van Julij: » Sedert de 3 afgeloopene maanden hebben slechts weinige aanmerkelijke veranderingen op de oppervlakte der zon plaats gehad, die invloed op de aarde hadden en den gang van het gewone weder stoorden. Van daar de tot heden buitengewone vruchtbaarheid, welke door het natte weder niet kan verstoord worden, want de zeer groote zonnevlak, die hetzelve veroorzaakt, zal den 14 Julij aan den westelijken zonnerand grootendeels verdwenen zijn, en alsdan hare werking verloren hebben. Deze vlak is echter de grootste, welke zich sedert vele jaren vertoond heeft, en hare werking op het luchtgestel zal zij op verschillende wijzen hebben geopenbaard: hier met regen, die door uitwaseming de atmospheer afkoelde; dáár met zoele lucht en met enkele schoone dagen tusschen veranderlijk en zeer slecht weder. Doch uit alle deze omstandigheden, die zich in den loop van het gewone weder opdoen, is het zeker, dat het ontstaan van de groote zonnevlak den meteorologischen Chemismus onzer luchtstreek in wanorde brengt, en stormen, hagel, regen, en overstroomingen heeft veroorzaakt. Het is echter ook niet wenschelijk, dat eene geheele onveranderlijkheid op de oppervlakte der zon plaats hebbe.''

FRANKRIJK.

PARIJS, *den* 15 *Julij*. Men spreekt van het voornemen om den hertog van Aumale tot onderkoning van Algerie te benoemen. Men wil dat in dat geval de maarschalk *Bugeaud* den maarschalk *Soult* als minister van oorlog zou opvolgen, en Algerie een soort van eigen bestuur voor de militaire en burgerlijke zaken zou bekomen.

— Heden avond leest men in den *Messager* het volgende telegraphisch berigt, hetwelk een einde maakt aan alle de twijfelingen van de dagbladen van Madrid, over de eerste handelingen van het Spaansche kabinet.

BAIJONNE, den 13 Julij 1844.

De Cortes zijn ontbonden bij dekreet van 4 Julij, bekend gemaakt in de *Gazette* van 10 Julij.

De kies-collegien zijn bijeengeroepen tegen den 3 September.

De generale stemming zal plaats hebben op den 14den. Bij een ander dekreet van den 4den, worden de fueros in de Baskische provinciën hersteld.

De algemeene junta's zullen binnen kort vergaderen, om kommissarissen te benoemen, ten einde met het Gouvernement te handelen over die herstelling. De Douanen en het beheer der justitie en policie zijn op denzelfden voet gebleven.

— De brievenpost heeft in het afgeloopen jaar ontvangen 114,200,000 brieven, waarvan 111,000,000 aan de adressen zijn bezorgd. Deze 111 millioen brieven hebben 41,569,200 fr. opgebragt. De post heeft bovendien verzonden 60 millioen drukwerken, die 2,400,000 fr. hebben opgebragt. Bruto totaal 43,969,200.

— Het dagblad *le Rhône* deelt het volgende, uit Verdun gedagteekende, verschrikkelijke voorval mede: » Sedert geruimen tijd was de pachthoeve » *de Roode Ster*'' het tooneel van talrijke twisten in de familie des pachters geweest, die zelfs zóó hoog geloopen waren, dat de policie zich genoodzaakt vond tusschenbeiden te treden. Op den avond van den 30 Junij was de eene zoon des pachters *Baudin* later dan gewoonlijk te huis gekomen, zoodat de vader reden meende te hebben hem hierover te onderhouden. De ongelukkige zoon hoorde de vaderlijke verwijtingen stilzwijgend aan, maar omstreeks 2 ure des nachts, toen allen in diepen slaap lagen, wapende hij zich met eene bijl, besteeg het bovenste gedeelte der woning, waar zijne broeders sliepen, en bragt hun verschrikkelijke slagen met het moordtuig toe, ten gevolge waarvan zij dood op de plaats bleven. Vandaar begaf hij zich naar de slaapkamer zijner ouders, welker deur hij gesloten vond; deze hieuw hij met zijne bijl aan stukken en weinige oogenblikken daarna bezweken de beide arme ouders onder de verwoedde en dolzinnige slagen des moordenaars. Daarop spoedde de booswicht zich naar buiten en stortte zich in den naburigen vloed, waar zijn hoofd en ligchaam tegen de vooruit springende klippen verbrijzeld werd. Zoo vonden den volgenden dag eenige visschers zijn lijk. In een der vestzakken van den moordenaar vond men een briefje, waarin hij verklaarde, dat hij dezen vijfdubbelden moord begaan had, dewijl zijne ouders zijne beide broeders boven hem hadden voorgetrokken.

— Naar de opgave van den heer *Hebert* zijn er in den tijd van 10 jaren 95 *oudermoorden* in Frankrijk voorgekomen.

BELGIE.

BRUSSEL, *den* 17 *Julij*. De heer *Forster*, Engelsch astronomist te Brugge, heeft ook de nieuwe komeet ontdekt tusschen de sterren *lucida coronae* en *lucida lyrae*.

— In 1838 heeft te Gend, in de straat *aux Balles*, een moord plaats gehad, waarvan de schuldige thans in de gevangenis St. Bernard is ontdekt. Een der gevangenen, wiens tijd bijna verstreken is, heeft aan den procureur des Konings verklaard, dat hij deswege gesprekken tusschen de gevangenen had gehoord.

— Uit Antwerpen schrijft men, dat op den 16 Julij, om half twee ure, de dijk van Lillo op nieuw is doorgebroken.

NEDERLANDEN.

's GRAVENHAGE, *den* 17 *Julij*. De provinciale Staten van Zuid-Holland hebben in hunne zitting van heden tot lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal verkozen, den heer *M. A. F. H. Hoffman*, Koopman te Rotterdam, in plaats van den heer *A. van Rijckevorsel*, welke de onlangs op hem uitgebragte benoeming niet had aangenomen.

Van den 18*den*. De Staatsraad, tijdelijk belast met de waarneming der functien van Minister van Justitie, een iegelijk die daarbij belang hebben mogt, opmerkzaam willende maken op de bepalingen van art. 1, 2 en 7 der wet van den 4 Julij 1842 (Staatsblad no. 16), betrekkelijk de overbrenging der onder de vroegere wetgeving ingeschreven hypotheken en privilegien in de thans bestaande nieuwe registers, heeft allen houders van zoodanige hypotheken en privilegien herinnerd, dat de termijn voor die inschrijving vastgesteld, behalve voor het hertogdom Limburg, met den laatsten Augustus eerstkomende zal zijn verstreken; en zulks ten einde zich voor de nadeelen te behoeden, welke uit eene verzuimde inachtneming van dien termijn, volgens het 7de artikel der bovengenoemde wet, voor hen zouden voortvloeijen.

Van den 19*den*. In den Franschen *Moniteur* van den 17 Julij vindt men het volgend berigt uit Algeria:

» Een dagorder, onder dagteekening van den 5 Julij, door den generaal de Bar aan de legerafdeeling van Algiers gerigt, houdt het volgende in; » » Het leger wordt verwittigd, dat Z. K. H. Prins *Hendrik* der Nederlanden, die op het Nederlandsche evolutie-eskader in de Middellandsche zee bevel voert, volgens de aan hem ingegevene voorschriften, Algiers zal aandoen. De luitenant-generaals, bevelhebbers der divisien, zullen bevelen geven, opdat deze Prins, overal waar hij zich vertoonen zal, met de aan zijnen rang verschuldigde eerbewijzen worde ontvangen.'' ''

AMSTERDAM, *den* 20 *Julij*. Gisteren heeft alhier, ten overstaan van Zijne Exc. den minister van financien, en in tegenwoordigheid der heeren *Reáel* en *Fock*, daartoe door Z. M. den Koning benoemd, plaats gehad de opening der billetten van inschrijving in de tegeldemaking van de 80 millioen inschrijving in het grootboek van Belgie.

Zijne Exc. de minister van financien deponeerde ter tafel eenen verzegelden brief, inhoudende het door Z. Exc. vastgestelde minimum.

Er waren 160 billetten van inschrijving, gedeeltelijk vragende de ruiling van gemelde Belgische inschrijving, tegen hetzelfde bedrag van Nederlandsche 2½ pCts. schuld.

Uit de opening van den verzegelden brief des ministers bleek toen, dat het gestelde minimum in geld was 61 pct.

De minister met de twee commissarissen verwijderden zich daarna, om te beraadslagen. Toen H. Ed. weder terugkwamen, werd, namens den minister verklaard, dat toegewezen waren 321 aandeelen, ieder ten bedrage van *f* 20,000, aldus gezamenlijk uitmakende een bedrag van *f* 6,420,000.

Van deze toebedeelde aandeelen waren 266 in geld tot den cours van 61 pct., en 55 in ruiling tegen Nederlandsche 2½ pcts. inschrijvingen.

— Het Russisch eskader is den 12 dezer Koppenhagen voorbijgezeild, en nog dienzelfden dag te Elseneur ten anker gekomen. Bij het voorbij zeilen van de hoofdstad salueerde de bevelhebber der vloot met zeven schoten, welke met een gelijk aantal werden beantwoord. Onder het opperbevel van den vice-admiraal *Platen* bestaat genoemde Russische vloot uit acht linieschepen, twee fregatten, eene corvet en een brik.

— De Groenlandsvaarder *Hannibal*, den 2 dezer van de visscherij vertrokken en den 13den te Peterhead binnengeloopen, rapporteert, dat de Harlinger Groenlandsvaarder *Spitsbergen*, commandeur *J. Both*, destijds nog schoon was.

LEYDEN, *den* 16 *Julij*. Heden hield de Hoofd-Redactie der *Vereeniging ter bevordering der Oude Nederlandsche Letterkunde* hare tweede vergadering. Uit het verslag van den secretaris bleek, dat het getal der inteekenaren den goeden voortgang der onderneming zal waarborgen. Van de werken der vereeniging is thans het eerste deel van den *Lekenspieghel* afgedrukt; spoedig zullen nu eenige belangrijke fragmenten uit den Roman van *Karel den Groote en zijne XII Pairs* volgen, terwijl de jaargang zal gesloten worden met *Moerlant's van den Houte*, en het eerste deel van den *Minneloep*. — Voor het volgende jaar zijn ter uitgave bestemd, behalve het tweede deel van den *Lekenspieghel* en den *Minneloep*, eenige fragmenten uit den *Parthenopaeus* en het eerste deel van de *Rymcronyck van Lodewijk van Velthem*. Het eerste deel wordt door een keurig facsimile opgeluisterd, en bij genoegzame deelneming van de zijde des publieks, zal elke jaargang met zoodanige fac-similes en de noodige platen versierd worden. Wij nemen deze gelegenheid waar om de opmerkzaamheid der Nederlanders nogmaals op deze onderneming te vestigen, die de bevordering der Vaderlandsche Letterkunde ten doel heeft, en daarom gegrondde aanspraak op de belangstelling van ware vaderlanders kan maken.

UTRECHT, *den* 17 *Julij*. Uit Breda schrijft men ons van den 18 dezer:

» Op den 26 dezer wordt alhier verwacht Z. Exc. de luitenant-generaal *Schuurman*, kommanderende de 1ste divisie infanterie, tot het houden der jaarlijksche gewone inspectie over de 3 hier in garnizoen liggende bataillons van het 8ste regement infanterie.

» Naar men verneemt, zullen met 1 September onder de wapens worden geroepen de miliciens van de ligtingen van 1841 en 1842, dezelve bij de verschillende korpsen in dienst worden gesteld, en, na eenen bepaalden tijd, weder naar hunne haardsteden terug keeren; zullende evenwel zoo veel van hen moeten achterblijven als ten opzigte van de vereischte behoefte des legers noodzakelijk zal worden gevorderd.

GRONINGEN, *den* 18 *Julij*. Naar wij vernemen, zijn er in de vergadering der provinciale Staten van den 16 dezer, onder andere verrigtingen, de volgende besluiten genomen: 1), dat het adres van den aartspriester van Groningen, Salland en Drenthe is gesteld in handen van de Kommissie van onderwijs in deze provincie, om berigt en consideratien aan Gedeputeerde Staten, die daarvan aan de provinciale Staten in derzelver gewone zitting van 1845 verslag zullen doen; 2), dat subsidien uit de provinciale fondsen zullen worden verstrekt, ter bevordering der daarstelling van een nieuw Akademisch gebouw te Groningen, en tot de stichting van een lokaal voor de arrondissements-regtbank te Winschoten, voorts aan het Bestuur der landhuishoudkundige school te Groningen, ter vestiging en uitbreiding van die school, en aan het genootschap, ter bevordering der nijverheid te Onderdendam, tot betaling van premien aan de houders der schoonste springstieren; 3), dat een reglement op het dijksbestuur in het kerspel Winschoten, onder 's Konings goedkeuring, is gearresteerd, en 4), dat er zal worden overgegaan tot den aanleg van een grindweg tusschen Appingedam en Noordbroek over het dorp Slochteren.

Onder andere zeer belangrijke werkzaamheden, zal er in de vergadering van morgen worden overgegaan tot de benoeming van een lid in de Tweede Kamer der Staten Generaal, ter vervanging van den heer mr. *T. P. Tresling*, overleden.

— Men meldt uit Maastricht, dat de heer *Hecker*, thans te Leiden woonachtig, tot professor der vierde klasse in de wijsbegeerte en fraaije letteren bij het athenæum aldaar benoemd is.

ZIERIKZEE, *den* 16 *Julij*. Jongstleden Vrijdag middag heeft er te Nieuwerkerk, gemeente Kerkwerve (Schouwen), eene gruwelijke misdaad plaats gevonden, welke onze lezers mèt huivering zullen vernemen. Zekere *Nicolaas Krabbe*, koornmolenaar aldaar, heeft zichzelven, in den molen, door ophanging van het

leven beroofd, na eerst zijne vrouw met een ijzeren koevoet onderscheidene hoogst gevaarlijke wonden op het hoofd en in het aangezigt te hebben toegebragt, zoodat men haar, bij de ontdekking, in eenen bewusteloozen toestand heeft gevonden. Eene, zoo men zegt, ongeoorloofde handeling dezer laatste schijnt de aanleiding tot deze gruweldaad geweest te zijn. De verwondingen zijn van een zeer ernstigen aard, doch er is nog eenige hoop op behoud van haar leven.

LEEUWARDEN, *den 22 Julij. — Vergadering der Provinciale Staten van Friesland. — Zitting van den 18 dezer.*

Behalve den Heer Voorzitter tegenwoorden 46 leden.

In handen van Commissien gesteld:

Een verzoek van den Grietenij-Raad van Leeuwarderadeel om subsidie uit de Provinciale fondsen tot verbetering, door bepuining van den weg van het dorp Wirdum tot op den Straatweg.

Als voren van Grietman en Assessoren van Idaarderadeel, om subsidie tot verbetering, door bepuining van den weg van Warga, langs Zwichum en Goutum, tot op den Straatweg.

Den Raad der stad, als voren, van Bolsward, om uit de fondsen der provincie in staat te worden gesteld tot verandering van de Bolswarder Brug, over de Leeuwarder-Harlinger Trekvaart, in eene Ophaalbrug.

Als voren van Armbestuurders van den dorpe Bergum, om toelage voor het tractement van den Schoolonderwijzer in de Bergumer-heide.

Als voren van *J. IJzenbeek*, te Harlingen, als Gecommitteerde volmagt van de Floreenpligtigen te Kimswerd, om overneming voor rekening der Provincie van de zoogenaamde Kimswerder-zijl of Brakepijp.

Als voren van Grondeigenaren uit Achtkarspelen, om de amotie van het Schnilenburger Vallaat als nog niet te bewerkstelligen.

Op een daartoe gedaan voorstel door HH. Gedeputeerde Staten, magtiging verleend tot overneming voor rekening der Provincie van den Brug over het Kolonelsdiep bij het Blaauw Vallaat, tegen betaling van eene bepaalde som als afkoopprijs, door de onderhoudpligtigen.

Ingezetenen van Appelscha met een, door hen ingediend verzoek, ten einde de renten van het hulp- en reserve-fonds der Hooge Veenen aldaar, of een gedeelte daarvan, aan de Armen-administratie aldaar mogen worden uitgekeerd; gerenvoijeerd naar HH. Gedeputeerde Staten.

Berigt van den Heer *van Heloma*, wegens de aanneming zijner benoeming als Lid der Tweede Kamer, aangenomen voor notificatie.

Op het daartoe uitgebragt rapport der Commissie, besloten buiten gevolg te laten het voorstel van den Heer Graaf *van Limburg Stirum*, ter herstelling van het Ate Simons Vallaat en tot verlegging van de Buitensluis te Munneke-zijl.

Op gelijk rapport van de daarvoor benoemde Commissie, afgewezen het verzoek van den Heer Kanton-regter te Leeuwarden, om suppletie van het fonds voor kleine onkosten tot dekking van het daarop bestaand te kort sedert 1 October 1838.

Op rapport als voren, besloten tot het indienen van een eerbiedig adres aan Z. M. betrekkelijk eene Herziening der Grondwet; aan de Commissie tot het opstellen van een ontwerp van zoodanig adres verzocht.

Op rapport als voren, vastgesteld een door HH. Gedep. Staten aangeboden Reglement op het gebruik der Trekvaarten en Trekwegen in de Provincie.

Zitting van den 20 dezer.

Present 29 leden buiten den heer Voorzitter.

Ten gevolge uitgebragte rapporten, door de daarvoor benoemde Commissien, is besloten:

Gelijke subsidie, als over het loopende jaar is toegestaan, over 1845 te accorderen ten behoeve van de Zeevaartkundige School te Harlingen.

Te difficulteeren in het verleenen eener toelage tot het pensioen van den onderwijzer in de school te Wetzens.

Het tegenwoordig vallaat te Schuilenburg op te ruimen, en met de bouwing van een nieuw en meer wijd vallaat te wachten tot dat de uitkomsten der voort te zetten proefnemingen aldaar volledig bekend zullen zijn.

— De memorie van toelichting van het nieuwe Tarief der in- en uitgaande Regten bevat in substantie het volgende:

»De handel, eene eerste voorwaarde van bestaan voor Nederland, vordert vooral vrijgevige handelswetten. Moge het beginsel van bescherming der nijverheid al gewraakt worden door de bespiegelende staathuishoudkunde, het is ook hier te lande sedert jaren gehuldigd, en kan zonder gevaarlijke schokken thans niet uit onze handelswetten genomen worden; landbouw, scheepvaart en fabrijkmatige nijverheid schijnen de bescherming, welke hun door regten op den in- en uitvoer verleend wordt, nog niet te kunnen ontberen. Maar eene uitbreiding van het stelsel van bescherming acht de Regering onbestaanbaar met het welbegrepen belang der nijverheid zelve. De Regering heeft dus aangenomen een algemeen vrijgevig stelsel, met behoud eener matige bescherming voor alle die takken van het volksbestaan, waarvan men op goede gronden verwachten kan, dat zij hier te lande met vrucht kunnen uitgeoefend worden, en welke geacht mogen worden die bescherming niet te kunnen missen.

»Met betrekking tot den landbouw heeft de Regering aandachtig overwogen, of het stelsel, bij de wet van 29 December 1835 aangenomen, behoorde te worden behouden. Het aangenomen beginsel, om de grondstoffen voor inlandsche fabrijken laag of niet te belasten, vorderde eene wijziging der wet. De tijd heeft nog geene genoegzame gronden opgeleverd, om met volledige juistheid over de doelmatigheid van de bepalingen derzelve uitspraak te doen, en in afwachting van het geen te dezen opzigte in nabuurige Staten mogt worden bepaald, heeft de Regering gemeend, dat deze wet niet moest worden ingetrokken, maar dat men zich moest bepalen om, in het belang der brouwerijen en branderijen, welker grondstof door dezelve zeer bezwaard wordt, een vast inkomend regt op de gerst voor te stellen, terwijl de regten op boekweit en haver, de eerste als een noodig voedingsmiddel voor de mindere klasse, de tweede als een voortbrengsel dat geene vreemde concurrentie te duchten heeft, ook tot een verminderd bedrag zijn bepaald, met behoud overigens van het bestaande stelsel omtrent tarwe, rogge en spelt. Verder is, met opzigt tot den landbouw, het beschermend beginsel derwijze toegepast, dat deszelfs eerste benoodigdheden, zoo als mestspecien, in de volle uitgestrektheid der benaming, vrij zijn van invoerregten, terwijl dezelve ook op den uitvoer merkelijk worden bezwaard en zelfs meerendeels geheel verboden, en terwijl deszelfs voortbrengselen op den uitvoer niet, of slechts zeer matig belast zijn; dit laatste alleen in het belang der schatkist, waar dit zonder nadeel, blijkens de ondervinding, kon plaats hebben.

»Wat de belangen der schatkist betreft, hoezeer men dezelve niet te veel op den voorgrond mogt stellen, konden zij echter ook niet uit het oog verloren worden. De genoegzaam geheele afschaffing van uitgaande regten, de vermindering van zoo vele inkomende regten en die der doorvoerregten, de menigvuldige vrijstellingen op den invoer, moeten van invloed zijn op de opbrengst dezer belastingen. Het is daarom raadzaam voorgekomen, eenige weinige artikelen tot een iets hooger bedrag dan vroeger, bij den invoer te belasten. Daartoe waren bijzonder geschikt in het algemeen die goederen, welke konden beschouwd worden als voorwerpen van weelde, bij voorbeeld porselein, amandelen, krenten, sukade, honig. Bij de bepaling dezer regten behoefde slechts ééne omstandigheid in het oog te worden gehouden, die namelijk. dat de hoote dezer regten geen voedsel aan de fraude kon geven. Van daar, dat men veeleer het belang der schatkist heeft trachten te bevorderen, zoo door vermindering van regten op sommige hoog belastte, doch, om hunne hooge waarde en geringen omvang, ligt te sluiken goederen, als door eene verandering in den maatstaf van heffing. Doch overal, waar de belangen der schatkist met die van handel en nijverheid stellig strijdig werden bevonden, heeft de Regering niet geaarseld, de belangen der eerste op den achtergrond te stellen,"

Z. M. behoudt zich volgens het ontwerp voor, in bijzondere gevallen de regten te verhoogen of te verlagen, hoogstens voor één jaar. De vergoedingen op den uitvoer van uit boekweit, gerst, haver en mout vervaardigde fabricaten worden ingetrokken.

BUITENLANDSCHE SCHEEPVAART TE HARLINGEN.

Binnengekomen: Den 17 Julij de kofschepen *de Houthandel*, kapt. H. D. de Grooth en *Arendina*, kapt. J, K. Brouwer, beide van Christiaansand. — Den 18 dito het kofschip *Josina Wilhelmina*, kapt. B. J. de Groot, van Dantzig. — Den 19 dito de kofschepen *Wilhelmina*, kapt. S. W. de Boer, van Oostrisoer en *Wilmina*, kapt. J. G. Bakker, van Petersburg; het schonerschip *Fame*, kapt. W. Barfield, van Londen. — Den 20 dito het schonerschip *Eclipse*, kapt. S. H. Finch, van Londen.

Uitgezeild: Den 15 Julij de brikschepen *Marij*, kapt. T. Mellanbij, naar Londen en *Erstatningen*, kapt. A. Albrethsen, naar Noorwegen; het tjalkschip *Catharina Cornelia*, kapt. W. U. de Jong en het kofke *Hendrika Catharina*, kapt. H. O. Heida, beide naar Pruissen. — Den 17 dito het kofschip *Jacoba Hazewinkel*, kapt. J. G. Boon, naar Noorwegen. — Den 18 dito de kofschepen *de Willem*, kapt. J. J. de Boer, naar Noorwegen, *de Goede Welvaart*, kapt. J. F. Peper en *Rensina*, kapt. A. K. Mulder, beide naar de Oostzee; de schonerschepen *Friends*, kapt. W. Consins en *Northam*, kapt. T. R. Botson, beide naar Londen; de brikschepen *17de Mei*, kapt. N. Nielsen en *Wilhelm Friedrich*, kapt. B. F. Schetelig, beide naar Noorwegen.

193ste KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

Trekking der tweede klasse.

1ste Lijst. No. 10230, eeue premie van ƒ 1000. No. 496, een prijs van ƒ 1000.
2de en 3de Lijst. Geene.
4de Lijst. No. 17513. een prijs van ƒ 5000.
5de Lijst. No. 21984, een prijs van ƒ 20,000. No. 1967, een prijs van ƒ 2500. No. 21272, een prijs van ƒ 1500.
6de Lijst. No. 17407, 6536, 10766, 13040, ieder een prijs van ƒ 1000.
7de Lijst. No, 17892 en 7044, ieder een prijs van ƒ 1000.
8ste Lijst. No. 18744, een prijs van ƒ 1500. No. 13888, 8855 en 4677, ieder een prijs van ƒ 1000. No. 16996, een prijs van ƒ 30 en premie van ƒ 1000.

MENGELWERK.

OONNE FRIEZEN.

De greate GOD, dy âlles het folmekke,
De Himmelboage oer 't Ierdriik het omspând,
Waems wondrekreft nin tong hjer uwt kin sprekke,
Jouwt elts siin stee, siin wirk, siin sin, siin trânt;
Hy het it lân, der wy op wenje soene,
Sa miild betocht, dat wy uwz redde koene.

Uwz Heitelân, uwz Frieslân, âd fen jierren,
Mar frisch in moai, âlliik in jonge breid,
Alliik de moanne iin 't midden fenne stierren,
Iz riik forsierd mei'n krânz fen frochtberheit:
Iin bouwe, iin greide, iin beamte, iin fiskriik wetter,
Iin ky, iin schiep, het lân, het lân is better?

Hjar soannen hoafje foar nin ien ta wiikjen
Fen Frankriiks teamm', fen Inglâns, Tjutslâns bern,
In foar nin oor ha' jæ de flagg' ta striikjen,
Næ iinne kamp ha' jæ de striid forlern;
Iz 't hiit it wirk, jæ witt' net fen forliezen,
De kop er foar! iz 't sprekwird fen uwz Friezen.

Dogs ljeauw my net, tjogh, tjogh nei Ljeauwert hinne,
Fen heinde in fier, oonschoagje het al kinst
Daer iz forgearre, sjogh het Friezen binne
Iin wittenschip, loaits het uwz folk uwz schinst
Trog niiverheit, trog fliit, trog fol ta hâdjen,
Næ op ta jaen, ta klomjen æf forkâdjen.

Dear rest it eag op minnig schilderye,
Fenn' maesterhân, mei fjoer in kreft pinsield, —
Trog ljeacht in schaed onschatber fen wirdye
Weruwt de kinst az uwt in sinne strielt, —
Dy uwz fenne ierd' heeg op nei hiimmel fierje,
De sinnen schokje, 't herte weakje in rierje.

Dear luwkt uwz oon it puwk fen' maesterstikken
Fen wirktuugkinde, iin 't Friesche brein betocht,
Dat red in rondsel wit sa tjep ta schikken,
Dat d'Hiimmelbaen uwz wirdt foarre eagen brocht:
De sinne, in moanne, in stierren sjean wy blinkjen
Elts op siin tiid nuw riizjen, den wer sinkjen.

Mei Switserlân siin klokkemakkers priiszje
Prealt Ingelân mei minnig knappe lânzt
Wy sille him nei Grouw nei Hallum wiizje,
Dear wenje jæ trog Pallas ginst omkranzt.
Wol Frankriik mei in wiizer, salmklok, priikje,
Hjer kin me er ien, iin Ljeauwert makke, kiikje.

Dy 't sulver, 't gold wist ta siin wil ta bringjen,
Dy maester iz oer ierzen in oer stiel,
Dy holt, dy stien ta'n pronkstik wit ta dwingjen,
Dy 't koper buwgt, dy wirkt iin seft flewiel,
Iin siide, iin wol, iin geern, iin kinstig kântwirk,
Iin touw, iin flaegs, brogt hjer hett' fen siin hântwirk.

Alliik 't pinsiel kin dy in scheere bruwkje,
In toavert az in schilder mei pampier;
In oor sil wer 't albast mei'n messe fnuwkje,
In bringt ta kiik het tjienstig iz, in rier;
In minske-brein wit neat haest t'onderwiinen,
Aef dearfen iz in proafstik hjer ta fiinen.

Jon iz de tank, oon Jo de lof in eere,
O eedle Friez, o Haed fen 't Heitelân!
Jon iz de tank foar dat hjer iz forgearre
So minnig stik fen Friesche kinstnershân.
Jon frjuenlikheit, jon tiige kloek bedrjieuwe
Sil by elts Fries iin priiz, iin oontinz bljieuwe!

OUD EN NIEUW

UIT DE

VADERLANDSCHE GESCHIEDENIS EN LETTERKUNDE.

(*Vervolg en Slot van No. 53*).

De Karos van Staat was in dien tijd nog zoo sterk en glansrijk, dat zij met den toestand en rijkdom van den Staat waardiglijk overeenkwam. De smaak was toen nog zoo zeer niet verfijnd, of men zag haar met genoegen, daar men tevreden met het tegenwoordige nog niet haakte naar het volkomene.

In den jare 1747 deelde zij op nieuw in het lot van den Staat. Toen Prins Willem de vierde Stadhouder geworden zijnde, met zijne koetsen van Leeuwarden herwaarts kwam, werd zij weder van het Binnenhof verbannen en zwierf sedert van den eenen afgelegen stal naar den anderen. Hare glans lag in het stof vergeten en hare luister verdween geheel, voor dien van het Stadhouderlijke Hof. Ten dien tijde bekwam zij ook den kostbaren oppasser, die aangesteld werd op een tractement van honderd zilveren ducatons (1).

Ten tijde van den Engelschen oorlog werd zij blootgesteld aan de roofzucht van eenige dieven, die haar van vele gouden kanten, franjes en kwasten beroofden en hiervoor de welverdiende straf ontvingen (2). In den jare 1786 vertoonde zij zich voor de laatste maal in het openbaar, doch met eenen waggelenden gang, die meer gelach dan ontzag verwekte. Niet lang daarna geraakte zij in het grootste gevaar; er ontstond brand in den stal, waarin zij bewaard werd, en door een toeval slechts werd zij voor eene geheele vernieling behoed. Zij verloor echter op nieuw vele rijke versierselen en de kroon van den top der kap. Het voorwerk brandde geheel weg en alles is door den dikken rook en damp als met eene vale doodskleur overtrokken.

Gijlieden, Medeburgers! zult derhalve wel beseffen, dat hare tegenwoordige toestand niet gunstig zijn kan. Ik zag wel van verre eenige overblijfselen van den vorigen luister, maar naderbij komende werd ik even als Aeneas, toen hij de schim van Hector gewaar werd, genoodzaakt uit te roepen »Ach! hoe zijt gij veranderd en vervallen (3)!"

Het onderwerk, waarop alles rust, is niet veel te betrouwen en scheen mij zwak toe. Het ijzerwerk is zwaar verroest; de riemen zijn veel gerekt, waardoor alles slingert; het fluweel heeft verbazend geleden door de motten, welke als nog hun best doen ter geheele vernieling, en het houtwerk is geheel vermolmd door den inwendigen kanker.

Aan de vergulden beelden op de hoeken vernam ik het meest de vernielende hand des tijds. De kolom der standvastigheid is omgevallen; de geregtigheid mist hare balans; de voorzigtigheid heeft haar hoofd verloren; de vierde plaats is ledig, uit de bewaarde fragmenten heb ik gemeend te moeten opmaken dat de goede trouw aldaar gestaan heeft.

Ik heb het schilderwerk minder beschadigd gevonden. Op het achterstuk en in de middenvakken aan de zijden zijn fraaije zinnebeeldige schilderstukken op de eendragt betrekkelijk, doch dit is te foederalistisch, om er nu bij stil te staan. In de zijpaneelen aan dien kant, welke thans naar de muur gekeerd staat, zouden, volgens zeggen, de vrijheid en de godsdienst of het geloof geschilderd zijn. Ik kan er niet van zeggen, zij staan nu in het donker. De

(1) Wanneer de Karos gebruikt werd, fungeerde de koetsier van den President meestal in die qualiteit, deze bezorgde dan de paarden, en werd hiervoor ruim beloond.

(2) Dit gebeurde in 1783. Twee der daders zijn gegeesseld, een ander [illegible] zijne jongheid voor eenigen tijd naar een schip gezonden.

(3) »Quantum mutatus ab illo. cet., Virg. Aen. L. 2 v 274.

liefde en de hoop zijn op de voorzijde afgebeeld. Ik heb ze met aandacht be- schouwd; de liefde heeft veel door den brand geleden, de hoop is er redelijk wel afgekomen, en minder beschadigd.

Onder het groote voorglas heeft het wapen der Generaliteit gestaan, doch dit is vreesselijk geblakerd. Er is bijna niets van over, dan het rif van den Leeuw zonder klaauwen en tanden. De kroon is verdwenen, het zwaard be- schadigd, de wapenspreuk onleesbaar.

Het scheen mij toe, dat aan het voorwerk ook weleer vergulde beelden ge- pronkt hebben; waarschijnlijk hebben die den koophandel en de zeevaart ver- beeld, omdat ik gedeelten van hoornen des overvloeds daaraan bemerkt heb, doch deze beelden zijn, zoo wel als den bok met den voetsteun, geheel weggebrand. Er is door dit laatste geen bestuur aan het gevaarte.

Bij deze Karos worden nog bewaard de noodige tuigen voor zes paarden, alle weleer op het kostbaarst gemaakt met rood fluweel met vergulde gespen; als- mede roode mantels en mutsen voor koetsier en voorrijder, rijkelijk met goud galon bezet, maar door tijd en mot versleten en beschadigd. Alles draagt blij- ken van vorigen rijkdom, is een waardig aanhangsel der Karos en heeft, in- dien men kleine zaken met groote in vergelijking mag brengen, veel overeen- komst met de Oost-Indische Compagnie.

Dit alles Medeburgers! is nog bezwaard met eene som van honderd zeven en vijftig guldens en tien stuivers, welke som, naar mijn inzien, de waarde van alles verre te boven gaat.

Ik, meen, dat Gijlieden op gisteren mij niet alleen gequalificeerd hebt om van de Staats-Karos oculaire inspectie te nemen maar ook om der vergadering te die- nen van advies, hoe in dezen ten meesten profijte voor den lande te hande- len; ik neem daarom de vrijheid voor te stellen, om te beproeven, of de te- genwoordige bewaarder te vreden is, indien aan hem, zoo ter betaling zijner prætentie, als ter schadeloosstelling voor het verlies van zijnen post, de Karos, met al zijn toebehooren, behalve den koetsiersmantel en de muts, in vollen eigendom wordt afgestaan.

Misschien laat de man de Koets voor geld bezien, en is het, dat hij dezelve bij afbraak verkoopt, dan zullen misschien de liefhebbers de fragmenten be- waren, als reliquiën van den luister van wijlen Hunne Hoog Mogenden, de Hee- ren Staten-Generaal. De fraaije glazen kunnen tot spiegels dienen.

Wij besparen alsdan jaarlijks voor den Lande *f* 315; zonder eene geheele re- paratie zoude de Koets in het geheel niet te gebruiken zijn, en deze reparatie was thans zeker even nutteloos als kostbaar. Bij de nieuwe diplomatie is alle luister afgeschaft en de Ambassadeurs schijnen thans meer gesteld te zijn op presenten bij hun vertrek, dan op ceremonien bij hunne komst.

Al kwam er nu eens een Turksch Ambassadeur, dan zoude men immers al- toos een open wagentje met twee paarden kunnen huren, hetwelk met den te- genwoordigen toestand van ons Vaderland beter zoude overeenkomen.

Nog dezen winter hebben wij het levend emblema onzer vrijheid op zulk een voertuig gezien. Nu, dit is dan ook mooi genoeg voor een Afgezant van Tunis of Marokko; wil men echter met zulk een vreemd wezen ook eene vreem- de vertooning maken, dat men dan den koetsiers-mantel en de muts beware en aan dezelve den naam geve van eerekleed van Staat.

Komt er nu weder een Ambassadeur uit verre landen, men sla hem dan bij zijne intrede dezen rooden mantel om, zette hem de prachtige muts op het hoofd, en voere hem alzoo gekleed en omringd door de vier trompetters van Staat, in hunne groote montering gekleed, door 's Gravenhage rond. Dit zal minder geld kosten en de vreemde Gezant zal tegen dit alles met niet minder verbazing opzien, dan tegen deze monstreuse Karos.

Aldus gerapporteerd, 9 Julij 1796.

De vergadering nam dit voorstel in overweging en benoemde den rapporteur benevens een zijner medeleden, om te beproeven in hoe verre men het voorge- slagen accoord zou kunnen tot stand brengen. Deze zijn zoo gelukkig geslaagd, dat men den crediteur, zoo voor zijne pretentie, als ter schadeloosstelling voor het verlies van zijnen post, tevreden heeft gesteld, door alles aan hem in ei- gendom af te staan.

Hierop is de Karos gesloopt en bij afbraak verkocht. Het houtwerk werd verbrand, misschien wel in de hoop, om het goud in de asch terug te vinden. Een der zware spiegelglazen is gebruikt tot eene schijf voor eene Electriseer- Machine. Men heeft de beste paneelen bewaard, met oogmerk om dezelve als schilderijen te kunnen verkoopen; de vrijheid en de eendragt stonden nu eer- lang bij eenen koopman in oud ijzer op eene sluis te koop.

Als de steller van het medegedeelde rapport zich op den 12 October des jaars 1802 te Amsterdam bevond, had hij het geluk toevalliger wijze de hoop, het geloof en de liefde bij eenen uitdrager te ontdekken; ook vond hij buitendien een afgebroken stuk der eendracht, hetwelk alles door hem voor drie zestehal- ven werd aangekocht. Gaarne was hij tevens in het bezit der vrijheid geko- men, doch deze scheen reeds vroeger eenen koopman gevonden te hebben (4).

Na den dood van den vorigen eigenaar in 1835 had ik gewenscht deze pa- neelen mij te kunnen aanschaffen, om ze bij mijne aanteekeningen omtrent de Karos van staat te bewaren, doch toevallige omstandigheden hebben mij ver- hinderd bij den verkoop tegenwoordig te zijn en mijn voornemen ten uitvoer te brengen. Naar ik vernomen heb, zijn dezelve thans in eene verzameling van oudheden, op onze Nederlandsche geschiedenis betrekking hebbende, te Amster- dam geplaatst.

Eenige Mozaïsche burgers kochten de mantels en mutsen: en het fluweel met gouden bloemen, waarop weleer Nederlandsche Staatsmannen als de Witt, Fagel, en Heinsius, of Ambassadeurs als Temple, d'Estrades en Fenelon in luister blon- ken, werd nu gebruikt tot muilen en tot speldekussentjes (5).

Sic transit gloria mundi.

Daarna heeft de Heer Scheltema eene door hem in 1843 in de Maatschappij *Felix Meritis* uitgesprokene redevoering geplaatst over *het leven* van Hadrianus Junius. Den Schrijver is het gelukt hiertoe belangrijke bouwstoffen te verza- melen en verschillende duistere punten, door vroegere Schrijvers niet genoegzaam of in 't geheel niet opgehelderd, tot voldoende klaarheid te brengen; terwijl hij zich voorneemt later over de letterkundige verdiensten van dien bekwamen ge- leerde afzonderlijk te handelen, daar de rijkdom der stoffe hiertoe eene allezins beste gelegenheid verschaft. Intusschen zijn wij den S. dank verschuldigd voor dit belangrijk stuk, voorzien van vele ophelderende aanteekeningen. Tot bijlage is hier toegevoegd een kort opstel van wijlen onzen achtingswaardigen Frieschen Hoogleeraar de Crane, over het geboorte- en sterfjaar van Junius.

Eene onuitgegevene *Memorie van mijne intentiën en notabele bejegeningen door* Hugo de Groot geeft deze verzameling eene nog meerdere waarde, want het tijdperk waartoe zij betrekking heeft, was een der belangrijkste van het leven van de Groot en tevens voor ons Vaderland. De Heer Scheltema heeft de bestaande Handschriften vergeleken en 't verschil aangeteekend, met bijvoeging van eenige Geschiedkundige bemerkingen. De Rijks-Archivarius van Wijn en andere geleerden stelden een groot belang in dit stuk en wij verheugen ons dat de vroeger reeds voorgenomen uitgave thans is bewerkstelligd. Het zal toch wel buiten alle tegenspraak zijn, dat de Geschiedenis des Vaderlands door zulke Memoriën en wel van Mannen als de Groot aller belangstelling moeten wekken. In Brandts Historie vindt men wel sporen, dat hiervan gebruik is gemaakt, doch dit heeft deze uitgave geenzins nutteloos, maar veel eer noodwendig ge- maakt, dienende bijzonder tot toelichting van vele duistere punten en tot be- tere oordeelvelling over 't karakter en handeling van den eenigen Hugo de Groot.

Een paar brieven van den Admiraal Louis de Boisot aan de stad Amsterdam, en den Commandeur Johan van Galen sluiten deze verzameling.

---

(4) Hij heeft deze paneelen laten afzagen, zoodat dezelve eene regelmatige ge- daante erlangden.

(5) Over het gebruik, hetwel men van de Karos van Staat bij plegtige gele- genheden maakte, heb ik eenige bijzonderheden opgeteekend, welke misschien later zullen worden medegedeeld.

EXTRACT.

Bij vonnis van de Arrondissements Regtbank te Leeuwarden, van den 30 April 1844 (op de expeditie behoorlijk geregistreerd) is ten verzoeke *KLAAS JANS CRAP*, zonder bedrijf, en van *AMARENS WALINGS BOS*, mede zonder bedrijf, echtelieden, beiden woonachtig te Sint Jacobi Parochie, *de scheiding van tafel en bed tusschen hen* uitgesproken, en aan de Vrouw algemeene mag- tiging verleend, om over hare roerende goederen, zonder bijstand of toestem- ming van haren man te mogen beschikken.

Waarvan bij deze, ter voldoening aan art. 300 van het Burgerlijk Wetboek en art. 828 in verband met art. 811 van het Wetboek van Burgerlijke Regts- vordering, openlijk aankondiging wordt gedaan.

Voor Extract conform,
R. ATTEMA, *Procureur.*

BESTUURDERS van het VRIESCH GENOOTSCHAP van PROEFONDERVINDE- LIJKEN LANDBOUW, berigten den belanghebbenden, dat de jaarlijksche keu- ring van ENTER- en TWENTER STIEREN, onder uitloving der zilveren en bronzen Medailles, plaats zal hebben op *Vrijdag den 26 Julij* 1844, des voor- middags ten elf ure, voor de herberg van den Kastelein *E. Nauta*, aan de Koe- markt te Leeuwarden.
P. A. MEETER, *Secretaris.*

MACHINES en BREUKBANDEN.

De Ondergeteekende verwittigt de daarin belangstellenden, dat dealom beroemde elastieke mechanieke LIES- DIJ en NAVELBREUKBANDEN (*) zonder riemen noch tusschenbeensbanden, bij voortduring met het beste gevolg en groot- ste gemak voor de lijders worden gedebiteerd, als ook zijne ordinaire soort van Breukbanden.

MACHINES die zonder ongemak gedragen worden, en dienen tot verhelping en herstelling van ruggegraadskrommingen, scheefheid en andere misvormingen des ligchaams, als ook beproefde tevens eenvoudige en gemakkelijke KUNST- BEENEN.

Wijders vele andere uit elastieke Gom vervaardigde heelkundige Instrumen- ten, Suspensoirs; Fontanel- en Garou-Banden enz., vorige jaren telkens in de maand Julij in deze Courant vermeld.

Dit een en ander door zeer matige prijzen ook verkrijgbaar gesteld voor den ambachts- en geringen landman.

H. MEURSINGE, *Chirurgijn te Leeuwarden,*
Groote Kerkstraat, letter I, no. 85, bij de Fransche Kerk.

(*) Sedert zeventien jaren, jaarlijks in deze Courant geplaatst, durf ik thans zeggen, dat de ondervinding mij heeft geleerd, dat deze soort van Breukbanden de voortreffelijkste zijn; en verschillende wijzigingen enz. dien *ik*, aan dezelve kan geven, hebben de beste resultaten opgeleverd; daar er eene menigte perso- nen volkomen door genezen zijn, die thans geen Breukband behoeven te dragen.

TOONEEL-BERIGT.

Met toestemming van de Wel Edele Achtbare Heeren BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Stad Leeuwarden, zal de Heer J. H. HOEDT, *Directeur van den Koninklijken Nederduitschen SCHOUWBURG in Zuid-Holland*, met het Tooneel-Gezelschap onder zijne Directie, de eer hebben te vertoonen: Op heden Dingsdag den 23 Julij 1844: DOCTOR WESP, Blijspel in vijf Bedrijven, naar het Hoogduitsch van *RODERICH VENEDIX*, (aangekocht Manuscript), door *M. J. RUFFA*, voorafgegaan van: Het TOEGEMETSELDE VENSTER, Tooneel- spel in één Bedrijf, naar het Hoogduitsch door van *ESVELD HOLTROP*; Op Woensdag den 24 Julij 1844: De SPELER of REVENGE-PRAAG, Tooneel- spel in vijf Bedrijven, naar het Hoogduitsch van *W. A. IFFLAND*, door *D. ONDERWATER*, Directeur van den Amsterdamschen Schouwburg, *waarin de Rol van de Baron van Wallenfeld door den Heer PETERS, en die van de Ba ronnes van Wallenfeld door Mejufvrouw NARET-KONING vervuld zal wor- den.* Gevolgd door, *op vereerend verzoek*, eene tweede Voorstelling van De PEETTANTE, Blijspel met Zang in één Bedrijf.

De Sociteithouder E. OOSTERBAAN, aan de Breedeplaats te Franeker, ge- denkt, ter gelegenheid der Kermis te geven. Op Maandag den 29 Julij, des avonds: TOONTJE. Vrij Entrée. Op Dingsdag den 30 dito: KOLFPARTIJ, om een *ZILVEREN TABAKSKOMFOOR* tot Prijs, en een *MAHONIEHOU- TEN THEE-EMMER* tot Premie. Alle Liefhebbers worden uitgenoodigd, en de inschrijving geopend tot 's voormiddags elf ure. Op Zondag den 4 Augus- tus, des avond: TOONTJE. Entrée voor een Heer 75 Cents en eene Dame 50 Cents. Gedurende de Kermis MUZIJK en ZANG. Ververschingen verkrijgbaar.

*** Ondertrouwd:
Leeuwarden, den 14 Julij 1844, — B. L. W. MENSING, *van 's Gravenhage*, en U. SCHREUDER.
Eenige kennisgeving.

*** Ondertrouwd:
Joure, den 21 Julij 1844. — C. S. WAGENAAR, en W. W. ALEVA.
Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel van eenen Zoon J. A. L. van BERGEN, Echtgenoote van
Groningen, den 13 Julij 1844. G. WILHELMIJ.
Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel van eene Dochter ELISABETH THERESIA STOCKMANN, Echtgenoote van
Sneek, den 14 Julij 1844. M. van GENT.

*** Heden beviel van een' Zoon J. M. METZ, Echtgenoote van
Leeuwarden, den 15 Julij 1844. A. J. BRUINSMA.

*** Van eene welgeschapene Dochter is bevallen DIDERIKA MARIA FRE- DERIKA KUIPERS, Echtgenoote van
Wijnaldum, den 15 Julij 1844. J. P. ESCHER.

*** Heden beviel van een' Zoon MARIA NAUTA, Echtgenoote van
Leeuwarden, den 16 Julij 1844. L. JOHs. v. d. MEULEN

*** Heden beviel door Gods goedheid zeer voorspoedig van een' welgescha- pen Zoon JANNA BOSCHLOO, geliefde Echtgenoote van
Lemmer, den 17 Julij 1844. JACOB BRANDSMA.
Eenigste kennisgeving.

*** Bevallen van eene Dochter GEERTA ten CATE, Echtgenoote van
Sneek, den 17 Julij 1844. K. VIERSMA.

DWINGELO, den 17 Julij 1844. Heden beviel van een Meisje, ALAGONDA GEERTRUIDA van der TUUK, geliefde echtgenoote van
Dr. JACOB HEPPENER.

*** Heden beviel door Gods goedheid zeer voorspoedig, van een' welgescha- pen Zoon, TRIJNTJE BOS, geliefde Echtgenoot van:
Oldeboorn, den 20 Julij 1844. H. B. van TUINEN.
Familie en Vrienden, gelieven deze algemeene, tevens als bijzondere kennis- geving aan te nemen.

*** Heden verloste door Gods goedheid van eenen welgeschapenen Zoon JAN- KE STOEFELS, geliefde Echtgenoot van
Workum, den 20 Julij 1844. F. MOSSEL.
Eenige kennisgeving.

*** Heden verloste van eene welgeschapene Dochter A. E. DOEDES BREU- NING, Echtgenoote van
Sloten, den 20 Julij 1844. A. MEINESZ.

*** Heden verloste van eenen Zoon PIETJE FABER, Echtgenoote van
IJlst, den 21 Julij 1844. A. W. NAUTA.

*** Heden namiddag te drie ure overleed aan de gevolgen eener langdurige en uitterende ziekte, mijne geliefde Echtgenoote SJOUKJE STELWAGEN, in den jeugdigen leeftijd van ruim 31 jaren, na eene Echtverbindtenis van zes jaren, mij een Dochtertje nalatende van slechts zestien maanden.
Franeker, den 11 Julij 1844. J. BOLMAN.
Eenige kennisgeving.

JOURE, den 14 Julij 1844. Heden overleed alhier de Hoog Welgeboren Heer VALERIUS LODEWIJK VEGILIN van CLAERBERGEN, in den ouderdom van bijna zeventig jaren, Lid der Ridderschap van Vriesland en oud Grietman van Haskerland.

*** Met een diep getroffen hart deelen wij aan Vrienden en Bekenden mede het overlijden van ons Zoontje JACOB, in den jeugdigen ouderdom van 4 jaren en 7 maanden.
Bolsward, den 15 Julij 1844. H. van REENEN.
H. J. BOERSMA.

JOURE, den 16 Julij 1844. Heden morgen overleed ons veelgeliefd Zoontje PETRUS JOHANNIS, oud vier jaar en ruim vier maanden.
P. B. J. VEGILIN van CLAERBERGEN.
A. VEGILIN van CLAERBERGEN, geboren van Beijma.

*** Heden trof mij een zwaar verlies, mijn dierbare Man HENDRIK BRANTS van der GOOT, Koopman alhier, stierf in den ouderdom van bijna 68 jaren. Het huwelijks-leven verbond ons veertig jaren en schonk ons zes kinderen, waarvan nog vijf in leven zijn.

Daar mijn eerbied voor God mij verbiedt, om rekenschap van Hem te vra- gen, zoo wil ik nu dien eerbied toonen door stille gelatenheid in mijn lot, en door Christelijke hoop des eeuwigen levens.

Aan Bloedverwanten en goede Vrienden, geve ik bij deze van dit voor mij en mijne kinderen zoo aandoenlijk verlies en sterfgeval kennis, mij van hunne deelneming verzekerd houdende.
Balk, den 16 Julij 1844. HANTJE RINTJES BINKES, Wed. H. B. van der Goot.
Mede uit naam mijner Kinderen.

*** Heden overleed mijn Man HENDRIK van GELDEREN, na een smartelijk lijden van vijf weken, in den ouderdom van 52 jaren.
Leeuwarden, den 17 Julij 1844. C. A. de ROOS, Wed. H. van Gelderen.

*** Heden morgen ten 11½ ure overleed, tot mijne bittere droefheid, in den ouderdom van ruim 29 jaren, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot de Heer SIC- CO POPTA, in leven Medecinae Doctor alhier, mij nalatende een kind, te jong om de zwaarte van haar verlies te kunnen beseffen.
Harlingen, den 19 Julij 1844. CATHARINA TJALLINGII, Wed. Sicco Popta.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed tot onze bittere droefheid ten gevolge een hevig toeval, onder te groot leedgevoel wegens publieke hoon, mijne geliefde Echtgenoote GESINA ROELOFS SIEGERS, in den ouderdom van ruim 63 jaren.
Allen welke haar braaf en werkzaam leven met ons gekend hebben, zullen beseffen wat wij in haar verliezen.
Lemmer, HELMER JANS.
den 19 Julij 1844. *Mede namens Kinderen en behuwd-Kinderen.*

*** Heden overleed na eene zinking-zenuwziekte van slechts zes dagen, tot mijne en des overledenes Ouders innige droefheid, mijn teedergeliefde Echtgenoot BRANT MARTENS VAN DER GOOT, in leven Koopman in Wijnen en Sterke Dranken, in den ouderdom van 31 jaren en ruim 3 maanden, na eene gelukkige Echtvereeniging van bijna 7 jaren, mij nalatende twee Kinderen, te jong om dit hun groot verlies te kunnen beseffen.
Balk, JANKE H. JEEPSZ,
den 20 Julij 1844. Wed. BRANT M. V. D. GOOT.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed den Wel Eerwaarden Heer HAIJO BANGMA, in leven rustend Predikant van Nieuwland, in den ouderdom van ruim 89 jaren.
Bolsward, J. J. HUITINGA,
den 21 Julij 1844. F. W. C. LEDEBOER,
Eenige kennisgeving. *Exec. Test.*

De Prijs der BOTER te *Leeuwarden*, den 19 Julij 1844, *f* 24,00 à *f* 26,00.
KAAS *f* 11,00 à *f* 15,00.
BOTERPRIJZEN, bedongen door het *FRIESCH GENOOTSCHAP van Proefondervindelijken Landbouw:*
LEEUWARDEN, Vrijdag den 19 Julij 1844: *f* 26,00.

Prijs-Courant der Effecten.

Amsterdam, den 20 Julij 1844.

Nederland.					Gebl.
Werk. Schuld	$2\frac{1}{2}$ pCt.	$61\frac{1}{4}$	$61\frac{3}{4}$		$61\frac{9}{16}$
Dito dito ...	3 »	74	$74\frac{1}{2}$		$74\frac{1}{4}$
Dito dito ...	5 »	100	$100\frac{1}{4}$		$100\frac{1}{8}$
Domein-Losr.	5 »				
Amort.-Synd.	$4\frac{1}{2}$ »	$98\frac{3}{4}$	$99\frac{1}{4}$		$99\frac{1}{8}$
Dito dito....	$3\frac{1}{2}$ »				
Handel-Maats.	$4\frac{1}{2}$ »	$144\frac{3}{4}$	$145\frac{1}{4}$		145
Dito 1837/39.	$4\frac{1}{2}$ »	100	$100\frac{1}{4}$		$100\frac{1}{8}$
O. I. Leening	5 »	$99\frac{3}{4}$	$100\frac{1}{4}$		100
Spanje.					
L.b. *Ard.* van 85 £	5 pCt.	$20\frac{3}{4}$	$21\frac{1}{4}$		21
Dito onbep. Stuk.	5 »	$18\frac{1}{2}$	$19\frac{1}{4}$		
Dito..........	3 »	$34\frac{1}{4}$	$34\frac{1}{2}$		$34\frac{7}{16}$
Ardoins Coupon......					

Portugal.				Gebl.
Neg. te Londen	$2\frac{1}{2}$ pCt.	45	$45\frac{1}{4}$	$45\frac{1}{8}$
Rusland.				
1798, 1816....	5 pCt.:	107	$107\frac{1}{2}$	$107\frac{1}{4}$
1828, 1829....	5 »			
Dito bij *Hope*..	4 »	91	$91\frac{1}{4}$	$90\frac{1}{16}$
Dito bij *Stiegl.*	4 »	$90\frac{3}{4}$	91	$90\frac{7}{8}$
Amerika.				
Oblig.........	5 pCt.			
Bank-Actien.........				
Oostenrijk.				
Metaliek.......	5 pCt.			
W. B. bij *G. & Co.*	5 »	$103\frac{3}{4}$	$104\frac{1}{4}$	104
Brazilie.				
Obl. te Londen	5 pCt.			

Poolsche Loten fl. 500, $168\frac{1}{4}$, $169\frac{1}{2}$, 169; Bl. Griek. £ 100, 13, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{16}$; dito onb. st. $12\frac{3}{4}$, $13\frac{1}{4}$; Col. ex Ven. $10\frac{3}{4}$, $11\frac{1}{4}$, $11\frac{1}{8}$.
Integralen waren heden iets meerder gevraagd, dan de vorige dagen, en zijn dezelve met tamelijk veel affaire in prijs opgegaan; de overige Hollandsche fondsen, hebben zich goed op de prijzen van gisteren gehouden, alleen waren de 3 pcts. Werkelijke Schuld en Aand. Handelmaatschappij iets lager. Russische fondsen, zoo mede de Spaansche iets minder vast. Naar Grieken was heden eenige vraag en zijn dezelve hooger in prijs geweest.
Zuid-Amerikaansche fondsen flaauwer; de omzettingen met uitzondering der $2\frac{1}{2}$ pcts. Werk. Schuld, waren zeer onbeduidend.

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN BARRADEEL convoceren de Floreenpligtigen van den dorpe *Wijnaldum*, tegen Dingsdag den 30 dezer, 's voormiddags ten elf ure, in de Kerk aldaar, tot het stemmen van een' FLOREEN-ONTVANGER voor gemelden dorpe, in de plaats van *T. J. van der Meulen*, overleden.
Sexbierum, *Grietman en Assessoren van Barradeel,*
den 16 Julij 1844. H. B. VAN DER HAER.
Ter ordonnantie van dezelven,
E. J. ALTA.

AANBESTEDING.

DE COMMISSIE tot den aanleg van eenen Mac-Adamweg van *Sneek* naar *Bolsward*, zal op Zaturdag den 27 Julij 1844, des namiddags ten vier ure, in de Herberg te Nieuwland, aanbesteden:
Het MAKEN van een WIPBRUG in denzelfden Weg bij het dorp IJsbrechtum, met de Leverantie van Materialen en Arbeidsloonen.
Het Bestek zal van den 22 Julij 1844 ter lezing liggen in de Herberg te IJsbrechtum, terwijl op den 25 daaraanvolgende, des morgens ten 9 ure, aanwijzing op het terrein zal worden gedaan.

De Notaris G. S. ZIJLSTRA, te Heeg, zal, op Donderdag den 25 Julij 1844, des namiddags ten 2 ure, ten huize van *S. P. van der Goot*, Herbergier te Heeg, publiek, bij strijk- en verhooggeld, presenteren te verkoopen:
Een TJALKSCHIP, groot 22 tonnen, met Zeil en Treil, Haken en Boomen, staand en loopend Want en verder aanbehooren, laatst door *Anne Willems Bonte* bevaren, en thans liggende achter het Huis van *Bauke Romkes Huitema*, in de Wegsloot te Heeg; dadelijk bij de toewijzing te aanvaarden.
Wordende een ieder, die iets te vorderen heeft van, of verschuldigd is aan de Nalatenschap van ANNE WILLEMS BONTE, in leven Schipper te Heeg, verzocht daarvan vóór den 25 Julij 1844, ten Kantore van genoemden Notaris, opgave of betaling te doen.

Boelgoed te Witmarsum.

De Notaris OOSTERHOFF, te Makkum, zal, op Vrijdag den 26 Julij 1844, des voormiddags precies ten $9\frac{1}{2}$ ure, ten sterfhuize van de Weduwe *Sjoerd Aukes Bonga*, te Witmarsum, tegen contante betaling, bij boelgoed presenteren te verkoopen:
Eenen netten *INBOEDEL*, bestaande in 1 eikenhouten Kabinet, 1 Secretaire, 1 Pulpitum met Theekas, 1 groote Tinkas, 1 Mangel, 1 Spiegel, 1 Spiegeltafel, 10 Schilderijen, eenige Stoelen en Tafels, 1 Turfbak, 3 Bedden met Peluwen, Dekens, Kussens, Glas- en Bedgordijnen, eene partij ouderwetsch blaauw en rood Porselein, wijders Koper, Tin, Blik, IJzer, Glas en Aardewerk, eene partij Kaphout, Takkebossen, en hetgeen meer ter verkoop zal worden aangeboden.

BOELGOED.

De Notaris OOSTERHOFF, te Makkum, zal, op Dingsdag den 30 Julij 1844, des voormiddags ten elf ure, ten huize van *S. IJ. Faber*, te Pingjum, tegen contante betaling, bij boelgoed presenteren te verkoopen:
1. Eenige MANUFACTUREN, bestaande in Lakens, Duffel, Broekgoed, Orleans, Rokkestreept, eene partij Doeken, Bonten, Zijden Stoffen, eenige stukken Kaasdoek, Merinos, Linnen, Katoen, eene partij Koedekken enz.
2. Eenige MEUBELEN en HUISGERADEN, bestaande in 1 Kabinet, Klok, Tafels, Stoelen, Spiegel, Glas, Koper, Tin, IJzer en Aardewerk, en hetgeen meer ter verkoop zal worden aangeboden.

Verkooping te Pingjum.

De Notaris OOSTERHOFF, te Makkum, zal, op Dingsdag den 30 Julij 1844, des namiddags ten zes ure, in de Herberg van *B. D. Wiersma*, te Pingjum, bij strijk en verhooggeld, presenteren te verkoopen:
Eene sterke en binnen kort aanmerkelijk vertimmerde HUIZINGE, bestaande in 2 Kamers, ruim Voorhuis, 1 Achterkamertje, Bergplaats en een afzonderlijk gebouwd Schuurtje, met STEDE en GROND, TUIN en verdere toebehooren, staande en gelegen te Pingjum, en aldaar gekwoteerd letter P, no. 85; bij het Kadaster bekend sectie A, nos. 474, 475 en 476. Te aanvaarden den 12 Mei 1845.

Uit de hand te koop:

Eene HUIZINGE en ERF, waarbij Put, Regenwatersbak en verdere commoditeiten, staande en gelegen in de Wijde Steeg te Makkum, wijk D, no. 424, ten Kadaster bekend in sectie A, no. 995, met eene grootte van 96 el, thans bij den Heer *Rubertus* bewoond en in gebruik. Te aanvaarden den 12 Mei 1845.
De Conditien zijn te vernemen ten Kantore van den Notaris OOSTERHOFF, te Makkum.

Aan de Heeren Notariën in Vriesland.

De Heeren Notariën in Vriesland, worden verzocht te willen nazien in hunne eigene en in de onder hun berustende Protokollen van overledene of verplaatste Notariën, of er sedert den jare 1825 ook eenige Testamentaire dispositie bestaat, van wijlen den WelEerwaarden Heer HAIJO BANGMA, in leven rustend Predikant van Nieuwland; en alsdan daarvan dadelijk kennis te geven aan de Ondergeteekenden, uitvoerders zijner uiterste wil.
Bolsward, den 22 Julij 1844. J. J. HUITINGA.
F. W. C. LEDEBOER.

FINALE VERKOOP.

MR. A. VAN SLOOTEN, Notaris te Dokkum, zal publiek, bij verhooggeld, finaal verkoopen:
Eene nette, sterke en geheel nieuw gebouwde HUIZINGE en JENEVERBRANDERIJ cum annexis, staande en gelegen op den Oostercingel te Dokkum, in wijk A, en aldaar geteekend met no. 193, voorzien van onderscheidene Woonvertrekken, Keuken, ruime Zolder enz.; waarop geboden is de zeer geringe som van *f* 2025.
Wie hieraan gading maakt, kome op Vrijdag den 26 Julij 1844, des avonds ten 7 ure, ten huize van den Koffijhuishouder *M. Osinga*, bij de Woudpoort, te Dokkum.

PUBLIEKE VERKOOPING.

De Notaris J. C. MANN, residerende te Workum, zal publiek bij strijk- en verhooggeld aan den meestbiedende presenteren te verkoopen:
Een SCHUIT-SCHIP, genaamd *de Jonge Zijbe*, groot volgens meting zes en twintig ton, lang twaalf el dertig duim, wijd 2 el 63 duim en hol een el 22 duim, met alle deszelfs staand en loopend Want, Zeilen, Ankers, Touwen, Boomen en Haken, alles breeder bij Inventaris omschreven, liggende binnen de stad Workum.
Wie gading hieraan maken, komen op Vrijdag den 26 Julij aanstaande, des avonds ten zes ure, ten huize van den Logementhouder *Kornelis Gatzes IJntema*, in de Gouden Leeuw te Workum, en koope op Conditien die alsdan zullen worden voorgelezen en die inmiddels ten Kantore van bovengemelden Notaris te vernemen zijn. ZEG HET VOORT.

Verkoop van Vastigheden onder Echten.

De Notaris J. S. BOKMA, te Akkrum, zal, ten verzoeke van den Wel Edel Gestrengen Heer Mr. B. S. STIENSTRA, Procureur te Sneek qq., in het openbaar, overeenkomstig de bestaande plaatselijke gebruiken in drie perceelen, presenteren te verkoopen:
1. Eene uitmuntende ZATHE en LANDEN, bestaande uit beste Weid- en Hooilanden, met HUIZINGE en SCHUUR, gekwot. no. 3, HORNLEGER HOVINGE en verdere aanhoorigheden, staande en gelegen onder den dorpe Echten, grietenij Lemsterland, volgens kadastrale meting te zamen groot 22 bunder 8 roede en 4 el, bekend in den kakastralen Legger der gemeente Oosterzee, sectie B, genaamd Echten, onder nos. 354, 357, 359, 360, 361, 362, 363, 369, 370, 511*a* en onder nos. 898, 900, 902 en 903, welke vier laatste nummers door splitsing afkomstig zijn van het vroeger ter gemelde sectie en plaatse bekend kadastraal no. 355. Belast met 10 floreenen 12 stuivers en 2 penningen floreen.
2. Eene HUIZINGE, met STEDE en GROND cum annexis, staande en gelegen onder Echten voormeld, en bekend ten Kadaster der gemeente Oosterzee sectie B, genaamd Echten, onder no. 901, insgelijks ten gevolge van splitsing afkomstig van het boven aangehaalde kadastraal no. 355; belast met drie stuivers floreen.
3. Een stuk GRONDS of ERF, gelegen onder Echten, ten Kadaster der gemeente Oosterzee ter sectie en plaatse voormeld bekend onder no. 899, groot 4 roede 70 el, staande op voorschreven grond eene HUIZINGE, ten name van *Hijlke Rienks Bouwhuis*, Scheepstimmerman te Echten, almede door splitsing voortspruitende uit no. 355. Alle welke Vastigheden in eigendom behooren aan *Luitzen Jans Koopmans*, Landbouwer onder Echten.

Tot strijkgeld wordt gesteld op perceel 1 *een honderd Gulden*; op perceel 2 *tien Gulden*, en op perceel 3 *drie Gulden*.
Wie gading maken, komen bij de provisionele en finale toewijzing op Vrijdagen den 9 en 23 Augustus 1844, des namiddags precies ten drie ure, telkens ten huize van *Roelof Rietveld*, Kastelein bij Echtener Brug onder Delfstrahuizen; terwijl inmiddels de Veilconditien en de kadastrale Kaart, *twintig* dagen vóór den verkoop ter lezing en inzage liggen ten Kantore van den Notaris voornoemd.

De Crediteuren van SIKKE IJNTES FABER, Koopman, wonende te Pingjum, worden verzocht hunne pretentien, behoorlijk gespecificeerd, franco in te zenden ten Kantore van den Notaris OOSTERHOFF, te Makkum, vóór of op den 26 Julij 1844.

KENNISGEVING.

De Ondergeteekende ZAAKWAARNEMER maakt zijne begunstigers in en buiten de Stad en verder ieder bekend: dat hij van af het Zuidvliet letter L, no. 78, is komen wonen aan de Nieuwe Kaai, letter A, no. 125, en aldaar continueert met het schrijven van Requesten, allerlei Koop- en Huurcontracten, Memorien van Successie, Procuratien, Obligatien en verdere onderhandsche Acten, — zich belast met het doen van Inventarisatien, Boedelverdeelingen, bevorderen van publieke Verkoopingen, zoo van roerende als onroerende Goederen, enz. Wijders biedt hij zijne dienst aan tot het behartigen van voorkomende zaken, het beschrijven en koopen in commissie van onroerende Goederen bij publieke verkoopingen, zoo mede van losse Goederen bij boelgoeden enz.; — terwijl hij eindelijk als gepatenteerd taxateur van onroerende en roerende Goederen zich aanbeveelt tot het waardeeren van Landerijen, Gebouwen en verdere Vastigheden, — van boedels in roerende Goederen bestaande, bepaaldelijk ook den landelijken stand betreffende, als: Granen, Hooi, Vee, Boeregereedschappen enz. van Panden bij taxatie overgaande en boedels voor affaires die bij taxatie worden overgenomen; in welke betrekking hij zich vooral ook aan Voogden en Voogdessen tot het houden van inventarisatien verpligt, en verder aan ieder met erfscheidingen belast, gedienstig aanbeveelt; terwijl hij repondeert voor eene prompte, zaakkundige en naauwkeurige bediening.
Leeuwarden, Julij 1844. T. IJ. GATSONIDES.

In aanmerking op de door den Kapitein *J. J. Goosen*, te Pekel-A, in de Leeuwarder Courant van Vrijdag den 19 dezer gestelde advertentie dient: Dat in der tijd door voornoemden Kapitein geen vijf, maar drie Brieven, om per Post af te geven, aan de Vrouw van den Ondergeteekende zijn overhandigd.
En wel ééne welke geadresseerd was naar *Steenwijk*, ééne naar *Rotterdam*, en ééne naar de *Pekel-A*, aan genoemden Kapitein zelf; bij welke laatste door ZijnEd. gezegd is: *dat die met geldwaarde bezwaard was.*
Dat die drie brieven aan het Distributie-Kantoor te *Lemmer* zijn bezorgd; en dat men noch van een brief aan hetzelfde adres, noch van eene andere, welke de vijfde zoude uitmaken, iets weet.
Lemmer, den 19 Julij 1844. HELMER JANS.

****** Bij de ERVEN R. J. SCHIERBEEK, is uitgegeven en te LEEUWARDEN bij L. SCHIERBEEK te verder alom te bekomen:
DE VIERDE MET VELE BIJVOEGSELEN VERMEERDERDE EN VERBETERDE DRUK VAN HET HANDBOEK DER GENEES- EN VERLOSKUNDE VAN HET VEE door Prof. *A. NUMAN*, bevattende 738 digt in een gedrukte pagina's in groot 12mo formaat, met 2 *uitsl. platen* à *f* 2,90.
De bruikbaarheid van dit Handboek, welks *algemeen verkregen roem* door *onderscheidene* aanbevelingen van Hooge Besturen Tijdschriften enz. en door het aanzienlijk debiet, ten gevolge waarvan reeds *drie groote oplagen* geheel zijn *uitverkocht*, wordt gestaafd, is door de *bijgevoegde aanteekeningen* en *verbeteringen grootelijks vermeerderd*; en wordt dus dit Werk aan ieder die zijn Veegaarne gezond en sterk wil hebben, en hetzelve bij ziektegevallen enz. genezen, zeer aanbevolen.

****** Door de Boekhandelaren VAN DORP EN HERINGA, te *Utrecht*, is uitgegeven en alom verzonden:
NEDERLANDSCH TIJDSCHRIFT
VOOR VERLOSKUNDE, ZIEKTEN DER VROUWEN EN DER KLEINE KINDEREN;
door H. J. BROERS, Med. et Art. Obst. Doct. te Utrecht, onder medewerking van verschillende Kunstgenooten. 1ste Jaarg., 1ste Stuk . . . . *f* 1,05.

GESCHIEDENIS DER *HERVORMING* IN DUITSCHLAND; volgens de oudste en de nieuwste bronnen wetenschappelijk bewerkt door D. CH. GOTTHOLD NEUDECKER, uit het Hoogduitsch vertaald door J. P. DE KEIJZER, Kandidaat tot de H. Dienst. Eerste Stuk . . . . *f* 2,80.
»Door de uitgave van dit Werk heeft Dr. *Neudecker* aan eene wezenlijke behoefte van den tijd voldaan. Zoo als men het van iemand verwachten kon, »die in de gelegenheid geweest is, achter de gordijn, welke nog voor vele gedeelten der Hervormingsgeschiedenis hangt, te gluren, levert hij in dit Werk »zeer vele verrassende ophelderingen en nieuwe resultaten. Kennis en gebruik »van bronnen, zelfstandig oordeel, een streven naar inwendige eenheid en onpartijdigheid stralen overal door."
Met deze woorden is de Duitsche uitgave in een onzer letterkundige bladen aangekondigd. Wij gelooven dan ook dat deze vertaling onzen landgenooten welkom wezen zal.
Met nog twee Stukken die weldra volgen zal dit Werk compleet zijn. Aan het slot zal eene tijdrekenkundige Tabel gevoegd worden, welke in de oorspronkelijke uitgave gemist wordt.
BUSCH, *GESCHIEDENIS DER CHRISTELIJKE KERK;* bijzonder ter beoefening voor Cathechisatien en huisselijk onderwijs geschikt. . . *f* 1,[illegible]
DE GERANDO, het bezoeken der Armen in hunne woningen. . . 15[illegible]

TER LEEUWARDER COURANTDRUKKERIJ.